

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

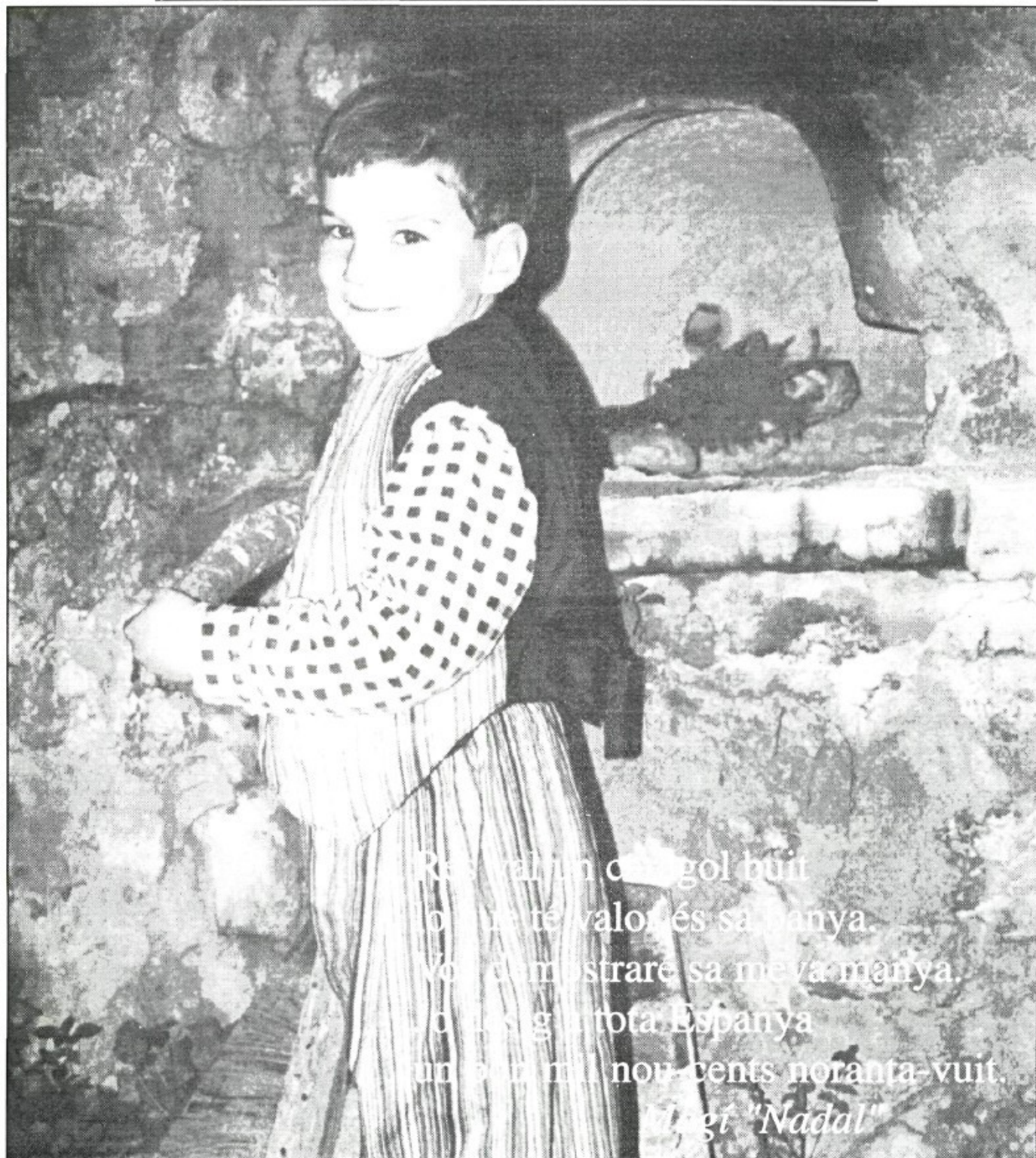
ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA
DE MALLORCA

Número 137

Any XII

GENER, 1998

Res, tal i com el gol huit
on té valor és sa banya
Vos demostrare sa meva manya
Com a ginebra tota Espanya
un mili nou cents noranta-vuit.
Munt "Nadal"

Sumari

Editorial i sumari	2
Punt de vista	3
Missatge de nadal i cap d'any del	
President de la CAIB	4
Imatges de Nadal	5
El retrobament de la identitat	6
La mort de Blai Bonet	8
La llengua dels Balears	9
Racó de poesia	10
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons d'interès	14
El temps. De viatge amb...	15
Estada al camp d'aprenentatge	
d'Orient	16
Va de contes...	20
Record pels que emigraren	21
Carrerany Esportiu	22
Noms de les persones que surten al	
calendari i convocatòria assemblea	24

FOTOGRAFIES:

Magí Ferriol
Joan Gelabert

PORTADA:

Imatge del betlem vivent fet a Ca'n
Gaspar la Nit de Nadal, el forner és en
Mateu Català.

EDITORIAL

Ja en tenim un altre dins del sac. I nosaltres seguim endavant. Aquesta revista nostra, que també vol ser la vostra, segueix al seu lloc de sempre. Voldríem millorar la qualitat del producte i donar-vos el millor que tenim. Però per fer-ho necessitam la vostra col·laboració, la vostra ajuda, la vostra paciència. Pensau que fer una revista com aquesta cada mes, sense cap altre guany que la satisfacció de veure-la impresa, pot arribar a esdevenir un problema si no comptam amb uns receptors que siguin alhora lectors, crítics i col·laboradors. Una revista de poble com la nostra no pot existir amb criteris empresarials i al marge de la voluntat dels seus potencials lectors, els veïnats del poble. Una revista com la nostra solament té raó de ser si es converteix en veu i ressò de la vida del poble. És per això que les vostres col·laboracions, les vostres suggerències, les vostres crítiques, són la millor manera de tirar endavant i de millorar dia a dia.

Volem agrair-vos la vostra fidelitat amb un

Venturós i feliç 1998

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzà
Joan Gelabert Mas
Margalida Mas Vicens
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

Magí Ferriol Bunyola; Jeroni Bergas ferriol; Miquel Oliver i Roig;
alumnes de 5è i 6è de l'escola de Maria; Lluc Matas; Miquel Rosselló i
Quetglas.

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY
Fax: 971-525585
Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut
IMPRIMEIX: Gràfiques SIBA
Santa Margalida

La redacció de Fent Carrerany
no es fa responsable de les
opinions dels qui hi escriuen

Nº DEPÒSIT LEGAL: PM-457/1986

PUNT DE VISTA

EL MANTENIMENT DE LES ESCOLES

S'ha fet públic a la premsa durant els darrers dies de desembre, la protesta de la població escolar del nostre poble per l'abandó dels edificis escolars per part dels responsables del seu manteniment. Aquests pateixen una degradació a causa de l'ús, la humitat i sobretot del temps que fa que no se li dedica l'atenció que necessita.

La protesta es plasmà amb una pancarta penjada en una façana de l'edifici vell de l'escola de dalt. El seu text deia: "Qui són els responsables? Arreglau-ho ja!". I la cosa no hagués passat d'aquí si no hagués estat que els diaris "Última Hora" i "Diari de Balears" se'n feren ressò en les seves pàgines, publicant unes fotografies.

La protesta molestà els responsables, tant de Maria com de Palma i, fins ara, la pilota ha anat passant d'un a l'altre, Ajuntament i Ministeri d'Educació i Cultura, sense que cap dels dos s'atreveixi a agafar-la.

Cal posar en coneixement de qui no ho sàpiga que el manteniment de les escoles d'Educació Infantil i Col·legis d'Educació Primària, que és el cas del nostre poble, reglamentàriament correspon a l'Ajuntament de la localitat. Que també cada any el Consell Escolar, en el qual hi ha un representant de l'Ajuntament, estudia i aprova un Pla General Anual i una Memòria, el primer a principi de curs i el segon

a final de curs, en els quals es fa una anàlisi de la situació i necessitats dels edificis, els quals una vegada aprovats són remesos al MEC. Ho explico així perquè penseu que ambdues entitats estan prou informades de les necessitats del centre.

També vull recordar que dia 19 de desembre de 1996, fa més d'un any, rebérem la visita del Sr. Romero, acabat d'esser nomenat Director Provincial del Ministeri d'Educació i Cultura, el qual després de visitar els tres edificis, digué al batle que si l'Ajuntament en posava un el Ministeri en posaria dos. Però el temps passa i a hores d'ara, a tres dies del traspàs de les competències educatives al Govern Balear, els responsables ja són uns altres i els problemes són els mateixos.

Davant tot això, és legítima la protesta? És això el que hem de jutjar? Si està bé o no penjar una pancarta de protesta i que surti damunt la premsa? Potser que qui pensi això està equivocant l'anàlisi o té ganes de despistar el personal.

Més bé caldria que posem tots les mans a l'eina i ataquem de veres el vertader problema. I aquest no és altre que arreglar tot el que està espenyat, sense esperar més. I si l'Ajuntament no té mitjans per fer-ho, que no s'inhibeixi, parlem-ne per cercar-ne les solucions i passem a entitats superiors.

Magí Ferriol

Missatge de Nadal i Cap d'Any

En un dia com avui, en què acabam un any i en començam un altre, solem expressar els nostres desigs de felicitat per a l'any que ve. La tradició mallorquina ha encunyat una frase per a tan entranyable ocasió. Els nostres padrins deien: "Molts d'anys, que així com l'hem vist començar, el vegem acabar". També, aquesta és una data per fer balanç, per mirar una mica cap enrere i fer propòsits de millora per als dies vinents. Com a president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears vull afegir-me a aquesta voluntat col·lectiva de pau i d'estimació que tots tenim aquests dies, a la vegada, compartir unes reflexions amb tots vosaltres.

Podria començar, per exemple, amb una pregunta que incita a passar comptes: ha estat un bon any aquest que acaba? Ho ha estat realment per a tots els ciutadans d'aquesta terra?

Jo crec, de bon de veres, que l'any 97 podrà ser recordat com un molt bon any per a la majoria. I, certament, ha estat bo per a la gent que fa feina (hi ha hagut més pocs aturats que mai); ha estat bo per a la indústria en general, per al turisme i, també, per al comerç, on es viu una certa recuperació; a l'engròs, ha estat un bon any per a tots. És cert que encara hi ha gent que no ha viscut aquesta millora i també ho és que n'hi ha que acaba el 97 en pitjors condicions que quan el va començar. Hem de veure les coses tal com són, no com voldríem que fossin. Per això, la meua satisfacció no, pot ser completa fins que els beneficis de la recuperació econòmica no deixin de banda ningú, ja que -i ho dic de bon de veres- jo me'n sent responsable, d'aquestes situacions. Però, en conjunt, a l'hora de fer un balanç rigorós i reflexiu, hem de reconèixer que la tendència general ha estat positiva.

Això és important, perquè tots els discursos de repartiment de la riquesa es queden en boira i fum si no hi ha res per repartir. Primer, ens pertoca crear riquesa, perquè allà on no n'hi ha, que no n'hi cerquin.

I, en aquest sentit, l'any 97 ha estat bo, també, per a l'enfortiment de l'autonomia. Vet aquí un tema del qual tothom vol xerrar -de vegades sense saber-ne gaire- sense al·ludir a una part fonamental per a l'autogovern els pressupostos: enguany hem passat de 70 a 120 mil milions. Això vol dir poder, poder de gestió des d'aquí per resoldre els problemes d'aquí. Poder nostre, des de ca nostra. I aquest poder neix d'haver-nos fet càrrec de les competències d'educació, i també, del nou sistema de finançament, que és una eina transcendental per a tots els illencs. Aquest nou sistema ens ha permès aplicar una

moderada baixada de tributs per a l'any 98, i ha incrementat molt la nostra dotació econòmica. També, he d'afegir que hem resolt d'una vegada el tema de les carreteres: des d'enguany tenim 57 mil milions per acabar amb el retard que duïen les inversions en carreteres.

Naturalment n'hi ha que s'estimen més veure allò que encara ens falta, i està bé que sigui així, perquè mai no podem estar satisfets del tot, sempre hi ha d'haver coses que dir, i és ver que, tot i que hem avançat molt, ens queden moltes coses per fer. Cada dia els illencs hem de defensar allà on faci falta els nostres drets. Hem de fer causa comuna en aquelles qüestions que ens afecten com a poble i com a Comunitat: transports, inversions...; allà on sigui hem de fer sentir la nostra veu perquè hem de ser tractats com mereixem, com un poble que fa feina, que no demana regals ni almoines, però que vol allò que li pertoca.

Ja vos he dit que pens que el balanç de l'any passat és bo, però també vos dic que podria haver estat millor. I per millorar encara més no hi ha més camí que fer feina.

De l'educació vos voldria dir dues paraules perquè l'any 98 que estam a punt d'encetar és el primer any en que el Govern es farà càrrec d'aquesta competència. I vos vull dir una cosa ben clara i llampant: hi haurà tots els doblers que facin falta perquè l'Educació sigui bona. No faltaran els mitjans necessaris per a aconseguir aquest objectiu.

Però, en un dia com avui, voldria recordar també, i d'una manera molt especial, a totes aquelles persones que en uns dies tan senyalats es troben totes soles, sense ningú que els faci companyia, sentint el mossec de la solitud i la desesperança. La tristesa d'aquestes situacions s'accentua quan veim que no tenen una solució fàcil ni senzilla. Dissortadament, de vegades, rere aquesta abandó, hi trobam una persona que ha deixat de complir les seves obligacions com a fill, com a germà o com a membre d'una família. Tots tenim el deure de recuperar aquell esperit familiar, tant de casa, que ens obliga a cuidar la nostra gent i, més enllà, a tota la gent desvalguda. Hem de saber que, en aquest sentit, les sagrades obligacions dels temps passats continuen ben vigents: som nosaltres, tots i cada un de nosaltres, els responsables de les nostres famílies. Al Govern li pertoca l'assistència als que no poden tenir atencions familiars, però que ningú, en una terra com la nostra, on la nissaga i la família són cosa sagrada, no oblidi les seves obligacions.

I, com no?, les meves paraules de gratitud per a tots els ciutadans d'altres llocs d'Espanya que han vingut a les Illes a fer-hi feina, que ens donen una mà per cons-

truir una autonomia que és seva i que en aquests dies ens acompanyen; aquestes illes són casa de tots, en teniu les portes obertes. Apreciam i valorem qui ha donat el millor de si mateix, que s'ha integrat aquí; qui ens ha donat riquesa econòmica i cultural. Lluitarem perquè els vostres fills no hagin d'emigrar, perquè visquin en un ambient de tolerància, convivència i pau en un lloc com les Balears.

A L'hora dels bons desigs per a tothom el vostre president no es vol quedar curt. Són aquests: que tinguem un molt bon 1998. Que aquest any, ja en el batiport d'un nou segle, sia l'any en què els ciutadans de les Illes Balears siguem capaços de decidir el nostre futur. Un any amb menys injustícies, sense gent marginada, amb famílies més unides, sense violència ni vides esbandides estúpidaament a les carreteres. Un any en que ni menorquins ni eivissencs -ni manco encara els formenterers- hagin de tenir la sensació de viure enfora de tot, com deixats de la mà de Déu.

Ens queden moltes coses per fer, és ver, però, mirau:

jo estic segur que les farem totes, i que les farem be. I sabeu per què? Idò perquè tenim el millor que podem tenir, un poble orgullós d'ell mateix, alliberat ja per sempre dels complexos que tant de mal li podrien haver fet. Un poble que ha sabut redreçar et rumb de la seva història i que ha canviat unes illes pobres, terra d'emigració, en un país modern, on tothom que ve s'hi voldria quedar per sempre.

Tenim, en efecte, la cosa més principal: un poble amb seny que sap fer feina i, per això, no hem de tenir por al futur.

Per tant, molts d'anys a tots, felicitats i gràcies per l'estorç que heu sabut fer. Que el nou any 1998 sia, de bon de veres, un any de progrés i benestar per a tothom, sense exclusions ni intoleràncies.

Feliç Any Nou!

Jaume Matas Palou

President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

Imatges de les Matines de Maria

Na Catalina Ferriol mentre cantava la Sibil·la i un grup de nins i nines de l'esplai cantant unes cançons.

Aquestes imatges reflecteixen un dels actes més representatius de les festes de Nadal al nostre poble, la Nit de Nadal amb el cant de la Sibil·la. A més s'ha de ressaltar la gran tasca que està fent el Grup d'Esplai *Es Rebrot* per col·laborar en molts d'aquests actes i en la dinamització cultural i social dels més menuts, enguany cantaren algunes cançons a les matines i feren un betlem vivent a Ca'n Gaspar.

El forner del betlem vivent del Grup d'Esplai

EL RETROBAMENT DE LA IDENTITAT

(*Cròniques del diví atzar*)

*" Hi ha qui edificà sa pàtria
damunt ombres d'identitats.
Hi ha qui dibuixà sos mapes
sobre esqueixos de pell
humana.*

... " **Pau Adrià** (" Versos Errívols ").

Davant l'escamot d'afusellament, tal com el coronel Aureliano Buendía, Czióri havia de recordar la primera vegada en què va veure el gel. De llavors ençà, el mastegar aigua cristal·litzada es convertí en la seva única font de plaer.

Apressadament es prepara l'escamot. El més vell soldat no supera el disset anys.

" Esperí, esperí ", es sent una veu bleixant provenint d'un simulacre de cos. " Si us plau, tingui compassió; per l'amor de Déu tingui compassió, que avui és la Nit de Nadal ", acabà dient el sergent amb un aire maternal.

El general sembla un segons consirós i capoteja: " D'acord, d'acord, que se l'emportin. Per a què llavors diguin que no sóc gens compassiu. Vengui, enduguin-se'l d'una condemnada vegada, ja l'afusellarem demà ".

El cansament, la impotència, l'estupor, l'escarni ens atabalen i alliberen el caminant presoner de la consciència i amb esperit reflexiu, soterrat sota enderrocs d'incredulitat es passeja pels ravals del nostre subconscient. Esporga la fullaca i arrabassa les males herbes, porgant les impressions deixades pels dies de quinze mesos enrere (¡Oh, temps. Sàdic botxí !).

Les arrels dels nostres avantpassats cada vegada són més nostres. A més de l'assentament romà de Sa Torreta, al darrer trimestre del 96 es descobreixen les runes d'una Acròpolis grega al carrer de Sant Miquel. Jaciment de capital importància, vist el pulcre esment en conservar-les.

Semblen joves i de cor nítid i delegen mostrar la seva disconformitat amb l'actual societat; emperò desgraciadament aquesta sempre és la mateixa, disfressada de la corresponent època. El dia 28 de Desembre, memorable dia on innocentment es poden dir i fer disbarats, tret de la fauna política que té barra lliure durant tot l'any; armats d'ingenuïtat es manifesten. Són originals i inofensius, però pequen en el seu lema d'ésser inconscientment arrogant. Una forma més modesta i possiblement més encertada poguésser: " Pintem un món millor ".

Uns altres, amb el cor encobert i d'esperit més pèrfid i foguejat, es refugien dins un conglomerat de gent i s'excusen en els primers per fer-ne de les seves. Però com

ens diu en Pau Adrià: " La massa no enforteix, corromp " o " L'home no és maldat, sí els homes ".

Uns i els altres anhelan menjar-se el món, però obliden (la memòria l'atorga la maduresa) que és realment la societat qui cruament ens devora i ni tan sols s'entretén en rovegar-nos, com ja el va descriure Hobbes en el seu Leviathan. La terra ens fa i la terra ens menja.

Mentre a Madrid crucifiquen al llibel·lista catedràtic de Psicologia de la Complutense per manifestar, en forma de lletres, coses que tots els éssers humans qualche vegada han retingut a la ROM de la seva CPU. Qui és el maleït dels homes que no ha experimentat eixos ambivalents pensaments com un vulgar " quintana " ? Un dels primers jugant s'entretenguí als anys 30 en escriure un semblant llibel titulat " Mein Kampf ", emperò no sublimà dits xenòfobs pensaments, ni quedaren en paper esborranyat i brut, i tristament els consumà en acte; arrossegant, poc després, la borregada massa.

El dia de cap d'any, hom distreu el subconscient fent " zapping " per les diverses cadenes de T.V. anant d'una a l'altra repetició de programa especial de la Nit de cap d'any i un hom descobreix el do de la ubiqüitat d'uns individus catalogats dins l'espècie d'artistes; i d'altres que només persegueixen les quotes d'audiència a base de jugar i manipular els sentiments de les persones. La rendibilitat del terrorisme del cor. Altres més modestament i, tal vegada, més insignificants, es conformen més fàcilment: " La qüestió és xerrar dels altres, baldament sia bé ". Però obliden que quan es parla amb la veu esmolada, les paraules semblen ganivets.

Ací " A la fi tenim un himne ", no hem recobrat la serenitat, però ja ens hem retrobat amb la nostra preada identitat. Malgrat tot, " La balanguera " és un poema preciós, meravellós; emperò com a himne no deixa d'ésser, com tota la resta d'himnes, odiós. Diem: " En nom dels nostres drets reafirmen la identitat ", hipòcrita eufemisme en lloc de " En nom dels nostres privilegis exaltem la identitat ". Si atorgàssim la paraula a En Pere de Ses Salines, si fos poeta nostre, ens diria: " *Per a viure no vull / himnes, estendards, banderes, / quina vida més plàcida / sense jerarquies viure* ". En la mateixa línia En Pau Adrià ens aconsella: " Per a reafirmar la identitat es pot i és necessari prescindir d'himnes i banderes. Portem per únic estàndard un nom de dona ". Tantes vegades fanàticament ens abillam amb esquinçalls d'identitats com himnes, correllengües, banderes. " L'esperpent " és un curiós fenomen literari, però a la vida quotidiana no deixa d'ésser " esperpèntic ".

A mitjan Febrer, confidencialment ens informen que el nou jaciment arqueològic ha sofert una important espoliació.

Fins el Maig n'hi ha qui bavegen de goig amb els

triomfs de la canalla com aprenents de Maradona. En tant, menysprea en ignorar el vertader tresor de Maria: El somriure desinteressat de Na Teresa, la innocent perplexitat de Na Sana o Na Zoulikha o la natural espontaneïtat de qualsevol nina mariera, em direu: Amb quines riqueses es pot comparar ?

I oblidam que a l'escalinata de l'evolució no tots els escalons són de marbre, sinó de tot tipus de material. Ja Darwin assenyalava la diversitat com a sinònim de dita evolució.

A principi de Maig, un no ha decidit si penedir-se (sic) o no i, de sobte, guaiten els salvadors de cada pàtria transformant la qüestió lingüística en problema polític i nacionalista en pretendre legislar substantius, verbs, adjectius i els seus acòlits; que finalment acabarem posant-nos de part de la, en principi, exagerada anarquia lingüística d'En Gabo. Quasi tothom oblida que les llengües no són patrimoni de cap territori, sinó de les persones que lliurement les parlen. Tot es redueix a un materialista assumpte de possessió. Batiam coses, conceptes, persones; perquè així ens sembla que són més nostres. A mitjan Maig cercam arrels a la recerca de la identitat. Tal vegada, no ens convé gratar molt endins: ¿ Ens agradarà si descobrim que portam les ungles brutes dels peus on ens assentam ?

Amb commoció el Juliol ens desperta davant la troballa del màrtir enterrat en vida, com un acòlit de faraó, fruit de la bogeria identitària. Un no sap com titllar la integritat per a resistir semblant càstig, cercam tota mena de qualificatius: desprietat, crueltat, inhumà ... Inhumà no. És propi dels homes, època rere època, superar-se en l'horror. Deu dies després la ràbia, fins ara, continguda vessa pel caire del tassó de la serenor amb un poal de "(in)humanitat". La impotència genera ràbia i la ràbia, generalment, no és bona consellera.

Abel, Caín i el foraster. Al Setembre, per inèrcia, el passejant acudeix a la "tan esperada" final del torneig de futbol. I per inèrcia, timidesa, ... es converteix en còmplice amb el silenci de l'exaltació xenòfoba del buc insígnia del futbol marier. Ja des dels temps dels fills de N'Adam es feien parts i quarts i s'establí l'odi a l'estranger, per ésser estrany, de fora o senzillament diferent. Els tractats consideren, no així els homes, la immigració com un dret fonamental de la humanitat. Aquesta és provocada principalment per la situació de guerra, l'estat de necessitat (fam, misèria. ...) o ambdues. L'immigrant és pot trobar en tres situacions: 1. Que sia discriminat, molt sovint per aquests indrets. 2. Que s'imposi als aborígens, convertint-se en un cacic o tirà (casos com el de l'austriac Adolf o el foraster que discriminà i provocà a Caín) i 3. Que es produeixi la situació mitjana, cosa que passa poques vegades, i s'adapti i sigui un més, regnant el respecte mutu. Emperò recorda: Tu ni jo som millors que

aquells que es defineixen com éssers racionals. Per a bé o per a mal, som un d'ells.

Ens saluda l'Octubre amb una sobtada bogeria bibliòfila, una isolada infecció vírica de cultura. D'En Petrossian s'afirmava que només perdia dues partides de tira (En Fischer n'hi guanyà quatre) cada cent anys. A Maria correspon publicar dos llibres en menys d'un mes per cada mil anys.

Els mesos, els dies es passen indiferents. Els temps sàdicament ens ignora. Sembla que lentament es mou, però ja fa una eternitat que els segles i l'evolució dels homes s'aturaren, s'estancaren. Si de veritat caminen deu ésser cap enrere, de tornada a l'inici, a la perfecció, a l'ordre del no-res. Ens trobam a un altre mes de Gener, que no és més que el mateix més de Gener de sempre, del mateix any de sempre. Nosaltres continuam essent els de sempre, els mateixos de sempre. Abillats cada any amb dotze mesos més. Però continuam essent tan falsos, tan hipòcrites com sempre. Tan homes com sempre.

A l'ullastre de la humanitat l'empeltaren amb les mudes de l'olivera de l'infern. El misogin Einstein ens deia: " Déu no juga als daus amb l'Univers ". Però, segurament, sí al pòquer, i quan crear la humanitat el diable l'agafà en un farol. Perquè si déu creà els homes a la seva imatge i semblança, fou certament el diable qui guanyà la rebel·lió. El pobre Nietzsche devia tenir raó: "Déu és mort", es suïcidà davant el panorama tan descoratjador i ens abandonà al cruel atzar de la ruleta russa del destí. El bé no existeix, és l'absència del mal.

El cadafal ja està endiumenjat.
Tot sembla enllestit i ultimat
per al linxament
de la humanitat :
Déu col·loca el dogal.
El diable trontolla l'escambell.
I els homes, per si de cas, es preparen
per a estrènyer l'ofegador.

(Desperta al món, Tu:
¡ OH DONA !
Tu que ets el tresor
de la humanitat.
La preada esperança
empresonada
dins l'alfàbia de Na Pandora).

" Ombres esclaves
de dia.
Esperits lliures
de nit ". P. A.

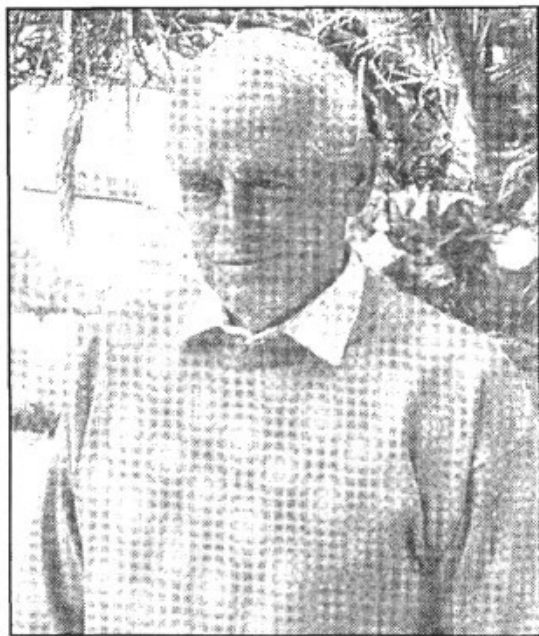
Jeroni B. F. /Desembre, 1997.

LA MORT DE BLAI BONET

El passat diumenge dia 21 de desembre se'ns morí en Blai Bonet. Per a tots aquells tocats del dolç verí de les lletres en Blai venia a ser la nostra particular «rara avis». Inigualable, inimitable. Era aquell escriptor inclassificable en cap tendència o estil, però al qual tothom reconeixia com a mestre i veu única dins del panorama de les lletres catalanes.

Feia ja més de cinquanta anys que se'ns moria en Blai. Però tot i així, noms com el de Jaume Vidal i Alcover, Llorenç Moyà i Josep Maria Llompart, contemporanis i amics seus de «coral i espiga», encara el precediren a pesar de la seva eterna mala salut.

El vaig veure per primera vegada quan jo feia segon a la universitat i ens havien encarregat un treball sobre els nostres escriptors. Una part d'aquest treball consistia en passar-los un qüestionari sobre el procés de l'escriptura. Record que ens vàrem «repartir» la llista dels noms que havíem d'anar a entrevistar i que a la gent del meu grup ens «tocà» anar a parlar amb en Blai. De tots els noms apareguts en aquell llistat el nom d'en Blai Bonet era aquell que se n'havia duit més elogis per part del professor que ens tutelava el treball. El temps eren altres i no feia ni un any que el dictador acabava de morir. El desconeixement que teníem sobre la nostra literatura i els seus protagonistes era gairebé absolut. Érem orfes d'història, de referents, d'identitat pròpia. Per això ens feia molta il·lusió anar a parlar amb aquell personatge al qual vèiem com una espècie de semidéu. Sabíem de la seva faceta de poeta, de novel·lista, de dramaturg, d'entès en art, d'assagista, de periodista. No sé per quines cinc-centes (innocents de nosaltres) associàvem coneixements, fama, pes cultural, a un físic determinat, a un entorn determinat, pulcre, espectacular. A través del mateix professor havíem quedat citats per a un dissabte al matí. Una casa de poble, una casa de Santanyí, que als nostres ulls, àvids de sensacions i d'experiències fantàstiques, ens semblà fins i tot vulgar, era la casa d'en Blai. Un aiguavés una mica fosc ajudà a entreveure un personatge físicament poqueta cosa, descurat en la seva manera de vestir, amb barba de dos o tres dies i que ens convidà a seure en una camilla amb un braser molt generós. Record que es va queixar diverses vegades del fred i de la humitat santanyinera i que allà on s'estava millor era assegut en una bona camilla. Foren prop de dues les hores en què aquell personatge estrany, excèntric, caòtic en el seu discurs, ens sorprengué amb una dialèctica que, crec, honradament, no arribàrem a captar. Segurament volíem aplicar una màxima acadèmica massa ortodoxa per a un personatge sempre heterodox i al marge de tot allò que ens havien ensenyat a la universitat. De la literatura passava al cinema, a l'art, a la filosofia més domèstica de totes (record la nostra cara d'al·lucinat, davant d'un

exemple que ens posà i que ens va semblar del tot extemporani), en una successió de referències que s'escapaven de molt dels nostres pobres enteniments estudiantils d'aleshores. Ens va parlar, record, de conèixer el món sencer, en cadascuna de les minúscules parts de què estan formades les coses. I que no hi havia res més universal, que allò que teníem al nostre costat. Alhora que escoltàvem el personatge no podíem deixar de mirar l'espai en què ens trobàvem. A la paret, entre taques d'humitat i amb el referit de calç descrostonant-se, hi havia quadres de Joan Miró, de Tàpies, amb dedicatòries que parlaven de la dimensió del personatge. I molts de llibres d'art, sobretot de pintura. Catàlegs d'exposicions, de museus de Nova York, de Londres, de París, etc. Una dona, que suposàrem devia ser la seva mare, ens va dur un plat amb galletes dolces i uns tasses per beure una mistela que ens ajudà a passar l'estona.

Aquell personatge tan especial m'ha seguit captivant al llarg dels anys. I la seva extemporaneïtat, també. La seva obra, tan valorada i reivindicada avui pels escriptors joves, ha passat per moments difícils i d'altres en què ha estat una espècie de far que ha marcat camins dins de la nostra literatura. Els manuals de literatura parlen de la seva fascinació per la generació castellana del 27, de la seva eterna malaltia que el conduí (afortunadament per a nosaltres) a la literatura, de la seva poesia i de la seva prosa agosarada i trencadora de motlles i de tenir sempre les portes de ca seva obertes de bat a bat als joves escriptors que acudien a veure'l.

Fins i tot aquests darrers anys hem pogut gaudir d'alguns articles seus al diari *Balears*, que són tot un exemple de periodisme compromès i diferent.

Entre el coral de Cala Figuera i l'espiga santanyinera, descansa en pau, Blai.

Joan Gelabert i Mas

LA LLENGUA DELS BALEARS

El diari BALEARS, l'únic diari illenc editat en la nostra llengua, ens sorprèn, avui, dia 14 de novembre, amb una notícia que confirma, una vegada més, l'esperit colonialista que segueix imperant al voltant d'alguns nostàlgics reaccionaris que no accepten les noves normes de conviure en llibertat.

Conta aquest diari que a un professor que treballa en la nostra comunitat, des d'una oficina de no sé quina administració oficial d'ensenyament de les Balears, en interessar-se per no sé quin assumpte referent a problemes professionals, l'encarregat d'aquella oficina pública li contestà, no sé amb quin to, amb aquella antiga bajanada de "HABLE EN CRISTIANO", tota vegada que, com és de suposar, el nostre professor s'expressaria en la llengua pròpia i oficial de la nostra terra.

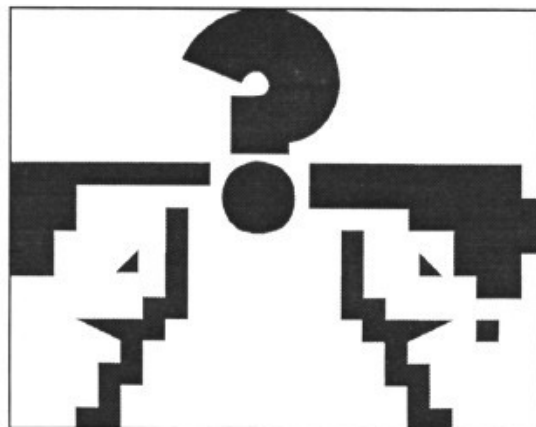
IDÒ! que dirien els angelots d'en Pla. Què te pareix secretari? I un, aquí, recorda les mil vegades que el volgueren humiliar amb allò de "POLACO".

No és per preguntar-se: què tindrà la nostra llengua? Per què tan poca col·laboració i tanta resistència?

I ja no és només qüestió de bajanades com aquestes; us heu fixat com s'expressen públicament alguns dels nostres polítics? ¿És possible que encara hi hagi alguns d'aquests parlamentaris que sortint a la tribuna pública facin riure quan es despenen amb forasterades com "pues", "entonces", "equipo", "grupo", "medida", "bueno", etc.? És que no n'hi ha més de fetes, o que ho fan per nassos? Aquí no puc fer res més que recordar unes clientelles de la meua botiga quan una d'elles deia: "El meu marit", una altra que rentava amb "sa lavadora", aquella altra que volia "una pechuga de pollo"... I no sé si encara era pitjor aquella que s'expressava sempre en aquell castellà tan "sui generis" i que referint-se al seu fill comentava: "...fué a casa de unos amigos y cuando topó con una de las niñas, la que hacía tiempo no veía... va quedar astorat". Vull fer constar que no pretenc desmerèixer cap d'aquestes senyores, que tenen el meu màxim respecte. El problema és el valor de la llengua.

I si efectivament veiem que és així, dic jo, què fa el nostre Govern? No aprovà el nostre Parlament unes lleis al respecte. Si la tradició, la cultura i la ciència certifiquen la naturalesa del nostre idioma, què esperam?. Per què aquests personatges han de seguir ridiculitzant-lo amb les seves expressions fora de de lloc. Ja n'hi ha prou!

Que els del meu temps, així com els que no tenen res a veure amb la "cosa" pública, ens expressem com en Joan quan va arribar, que va dir: "Mumare ja vengo..." sempre podrem alegar -mai justificar- que la culpa no és del tot nostra, ja que visquérem temps que tant a les escoles com als llocs públics s'havia de parlar en castellà, idioma que per no practicar-lo sovint (al carrer i a ca nostra

xerràvem en mallorquí), no dominàvem a bastament i es produïen casos com el que ara passaré a relatar: És conta que en temps de repressió i de cartilles de racionament es trobava una velleta, viva com una centella, entre altres senyores, fent coa per adquirir ous, quan es presentà un municipal d'aquells de llavors que autoritàriament les reprengué a totes cridant: "Hablén castellano, hablen español". I s'assegura que aquella velleta que no estava per cançons li replicà dient-li: "...tanto castellano, tanto español, que ya nos podrían dar los huevos de franco". Ja vos podeu imaginar la cara del funcionari de torn. Què faríal·les? Idò això és el que es veu que passa amb la nostra llengua, per a tots els del meu temps i per a molts d'altres.

També podríem dir que n'hi ha bastants que influïts per una propaganda ignominiosa, escampada per uns irresponsables (allò de "Botifarra catalana i formatge de Maó"), això de denominació de català els cau malament. No els pregunteu per què; què hi farem!

Altrament podríem dir respecte d'aquells que emboliquen llengua i nacionalitats (per desgràcia en són molts) mesclant ous amb caragols. A aquests els podríem convidar humilment a repassar la història de les nacions i es trobarien, per exemple, que un argentí, un cubà, un colombià, un mexicà, etc, no se senten disminuïts perquè la seva llengua sigui el castellà, alhora que tenen l'orgull de ser argentins, cubans, mexicans, etc. Així com un ianqui de la supernació americana no desmereix gens ni mica per parlar l'anglès, ni un brasiler s'empegueix el més mínim de xerrar el portuguès. Ridícul és, dic jo, haver de perdre el temps, avui, remolcant assumptes que els al·lots de primària ja tenen ben resoltos.

Res més. Bones festes i molts d'anys.

Miquel Oliver i Roig

Maria a 14 de novembre de 1997.

PD. Acabat aquest escrit, m'assabent pel mateix diari BALEARS que els dos cosins Damians Pons i Pons, volen editar un llibre d'estil que hauria de servir els representants del poble a expressar-se correctament i deixin de destrossar l'idioma.

Racó de poesia

POEMES PER A DESPRÉS DE MAI

Jeroni Bergas, desembre'97

A Na Làl'lia dins les penombres:

*" Silenciosament com un cranc
ton amor em devora
i no desitj curar-me "*

**1
DESPRÉS**

Nàufrags sense mar

Som dues illes sense nom
a l'aguait de l'ànima conqueridora.
Som dos anònims vaixells
a la deriva navegant.
Tu ets el meu vent, jo sóc el teu
i quan més bufam més ens
allunyam,
ja que per temor a la tempesta
enfrontar-nos no gosam.

**2
ARA**

Quan les mirades ens delaten.
Quan els cossos sols fan nosa.
Quan la distància és la cadena
que no gosam trencar.
Quan els subconscients es desesperen
i ens recorden:
" Dos monòlegs no fan un diàleg "

**3
PER VENTURA MAI**

Absent
em despert de matinada.
Somnàmbul
trontoll fins que ensopeg amb el
cadàver
de la nit, assassinada.
Perplex
albir al sol,
vil assassí,
que al contrari de penedir-se'n,
somrient i altiu ho proclama.

**4
SEMPRE**

Del firmament els dansaires estels
us evocaven sana enveja.
Per a no enyorar més semblant
bellesa
amb una grapada d'amor
i una embosta de cel
esculpireu la vostra pròpia estrella.
Ací és, En Miquel,
l'estel filant del carrer
del frare Serra.

**5
MAI
o**

El turment de la nostàlgia

No tornaran les joves nits,
ni els dies senils.
Ni la memòria a renéixer l'oblit.
Ni nosaltres a ésser els que érem
fins que definitivament acomiadem
els fantasmes que ens habiten
i ens suplantem.

RECORDANT EN JAUME NEGRE, CONEGUT PER TOTS ELS MARIERS.

Jaume, tu estàs en el cel,
tu eres gran servidor
molt feiner i de bona arrel
molt suau com un clavell
a dins el carrer Major.

Antoni, el teu germà
per tu resa cada dia
mai del món t'oblidarà,
sempre ell te va estimar
perquè junt amb tu vivia.

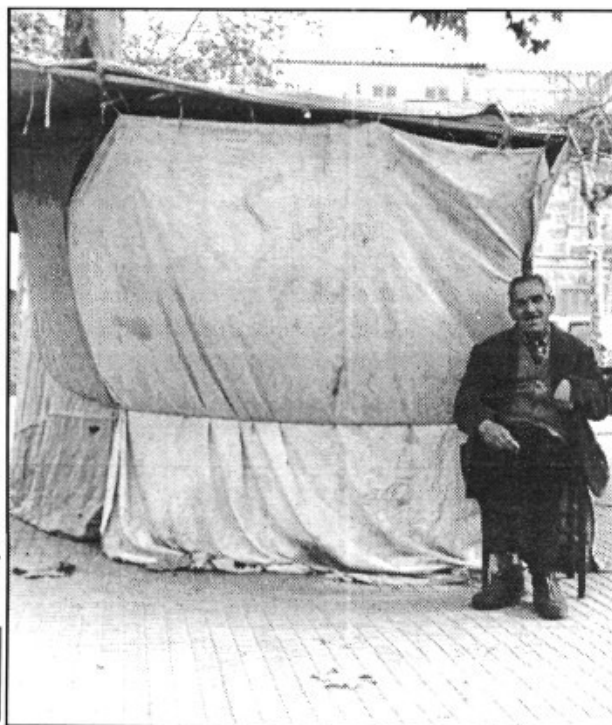
Tot el poble de Maria
de tu se'n recordarà,
quan anaves a guardar
els porcs devers l'Alqueria;
qualcun d'ells, que fort grunyia!
Perquè el vares massolar.

Sor Francisca per a tu
sempre tindrà una oració,
des de Bolívia és segur,
sempre amb el nom del senyor,
t'estima més que ningú.

Un record amb alegria,
tots et duim a dins el cor,
tot el poble de Maria
amb amor i simpatia
te guardam com un tresor.

Miquel Rosselló i Quetglas

*Aquí teniu en Jaume Negre,
damunt la plaça, devora el
carretet de n'Amador*

POEMA PER L'EQUIP DE REDACCIÓ DE FENT CARRERANY

Els molts d'anys vos vull donar,
començ per na Margalida
i un tal Ferriol Bauça
i també en Sureda i Ribas.

En Joan Gelabert Mas
que és d'alta categoria,
i en Miquel Morey duu el pas
de la Junta Directiva.
Que ho passeu amb alegria
i si treis a la loteria
organitzau bon sopars.

Per voltros jo pregaré
un bon any i bona vida,
al sopar jo hi vendré
amb en Miquel Oliver
i amb na Bel que és divina.
Vos aconsell menjar llubina
que és una menja molt fina
i en tots quedareu molt bé.

PER A NADAL BATLE

*Gran amic meu, matemàtic
i ex-rector de la UIB*

Tota la Universitat
l'has deixada endolada
i Mallorca de cap a cap;
un trastorn ens has deixat
que ningú no l'esperava.

Eres flor de la bondat,
tots t'estimàvem Nadal
amb amor i humanitat
dins nostra Universitat
queda un buit com un fondal.

Quan te nombraren Rector
jo te vaig felicitar
i me vares contestar:
Un dia amic Rosselló
jo te vendré a visitar,
que el poema me va agradar.
Nadal, ara hauràs d'anar
davant Déu nostre senyor.

GUILLEM FERRIOL ROIG, MARIA TE RECORDA.

Tu viuràs llargament amb energia,
te recorden els joves amb amor;
els teus pares apenats de nit i dia
ens has deixat a tots amb pena i dolor.

Tot un ple de lluna esblanqueïda
tristament te dona resplendor
tu estaràs amb l'ànima ungida
i seràs de Déu un servidor.

Tot endolat el poble de Maria
i empurpurat tot el Carrer Major,
sentim dins el cor una ferida.

Esperam des del cel la bendició
i jo te dedic aquesta poesia
Guillem, en nom de la teva amor.

Guillem quan vengui la primavera les
flors floriran
entristides per la teva ànima i la teva amor
i els lliris blancs te rendiran amb fervor
un gran homenatge.

*Te saluda un paisà amb nom
de tot el poble de Maria, que
t'estima i aprecia.*

PER BLAI BONET, QUE MORÍ MENTRE DORMIA

Estimat i amic, Blai Bonet,
no esperava de tu aquesta eixida,
quan me parlaves dels teus sonets
que estaves per acabar un nou llibre.

M'has deixat estrangulat i una ferida
sense avisar t'has mort en sec,
la vila de Santanyí està entristida
plena de dol, mirant el teu sonet.

Bon amic meu, quina llarga dormida
jo sent el teu cor que em fa un batec,
el teu batec d'amor que és tot poesia.

Blai Bonet, ets escriptor de gran categoria
i per tu jo resaré al Bon Jesuset,
ets el perfum d'una flor, de la nostra illa.

Que Déu te tengui a la glòria
recitant un bell sonet.

*Miquel Rosselló i Quetglas
Inca, desembre 1997*

BULLIT DE NOTÍCIES

CERTAMEN LITERARI DE CASTELLITX

Des d'Algaida ens fan arribar les bases per prendre part del Certamen Literari de Castellitx, en la modalitat de poesia, narració curta, glosat i investigació. Els treballs seran de tema lliure, excepte el d'investigació que haurà de versar sobre algun tema relacionat amb el poble d'Algaida. El termini de presentació d'originals s'acabarà dia 20 de març de 1998, si voleu més informació podeu contactar amb l'Ajuntament d'Algaida.

FELICITACIONS DE NADAL

Hem rebut un bon grapat de felicitacions de Nadal, des d'aquestes pàgines volem agrair a totes les persones i institucions que han pensat amb nosaltres i ens han enviat una felicitació, moltes de gràcies i bon any nou.

CLOTS TAPATS

Acabarem l'any amb els clots del poble tapats. Abans de festes es varen tapar els clots del camí de Son Canet i d'altres de dins el casc urbà. Això és una bona notícia, ja que no s'han pogut arreglar així com toca, almanco s'han apedaçat i estarem una temporada, esperem que llarga, sense clots al poble.

LA PORCELLA DE L'APA

L'APA de l'escola de Maria ha fet el sorteig d'una porcella per recaptar fons per comprar una fotocopiadora per l'escola, ja ha estat rifada i ha venut el bitllet na Francisca Perelló Bonnin, bon profit a qui l'hi hagi tocat.

LOTERIA DE NADAL

Enguany tampoc hem tret els de Fent Carrerany, però ja ens han assegurat que l'any que ve ens guarden el número bo. Els que sí han tret una espipellada són els nostres companys de la Penya Barcelonista, enhorabona.

També hi ha hagut mariers i marieres que tenien dècims del quart premi que se va vendre a Inca, sembla que la sort s'acosta pel poble i ja fa uns anys que arriba qualche cosa. Esperem que la sort continuï.

CALENDARI AJUNTAMENT

Ja hi tornam esser, sempre ens hem de ficar amb les coses de l'ajuntament, però és que moltes de vegades no ens queda més remei. Enguany han tornat a ficar la pota amb la llengua del calendari, tot està en català excepte.... els noms dels sants i de les santes. Esperam i desitjam no haver de dir res més els pròxims anys.

EL MEDI AMBIENT I L'AEROPORT

Des de l'aeroport ens han fet arribar un quadernet

CERTAMEN LITERARI DE CASTELLITX

1998

**XXII CERTAMEN DE POESIA
I NARRACIÓ CURTA**

**XX CONCURS DE POESIA
POPULAR (GLOSAT)**

**III PREMI D'INVESTIGACIÓ
CASTELLITX**

molt ben editat i en la nostra llengua que tracta sobre el medi ambient a l'aeroport. Hi podem trobar la feina que fan des de l'aeroport per evitar el renou; per tenir l'aire més net; sobre la planta de tractament d'aigua potable que han construït a Son Sant Joan amb una producció de 500 m3/dia; els aparells que empren per foragitar els ocells que volen sobre les pistes; sobre la política de repoblament d'arbres i arbusts per crear una pantalla visual i sonora; informació del conveni de l'aeroport amb FODESMA i l'Associació d'Amics dels Molins per restaurar 15 molins de la zona aeroportuària; etc.

BULLIT DE NOTÍCIES

MARIA AL FULL INFORMATIU DE LA CAMPANYA MALLORCA, RECICLA ARA

Al full informatiu número 2 de la Campanya d'Educació i Sensibilització Ciutadana, Mallorca, Recicla ara!, en primera pàgina hi podem trobar una fotografia de l'exposició i taula informativa de la Campanya el dia de la fira de Maria, situada davant l'ajuntament. És una llàstima que encara emprin el topònim del nostre poble en castellà i escriguin ..de la Salud.

QUINTOS I INNOCENTADES

El passat diumenge dia 28, aparegueren alguns «senyals» de la nova Promoció de mossos i mosses que enguany faran la vintena. La cabina de telèfons de la Plaça del Pou aparegué decorada amb uns colors llampanys i elèctrics que mostrava el pas dels «artistes» per aquell lloc. Igualment la bústia de Correus aparegué amb algun grafit, així com el contenidor de vidre que hi ha al costat. Igualment el símbol Q78 apareixia decorant diversos espais del poble. Alhora també aparegueren algunes innocentades en forma d'anuncis: actuacions de pallassos a Ca'n Gaspar, així com alguna cara coneguda cercant algun «diavolo». Mentre la gent s'ho agafi de bromes, bé anirà. Del que no estam tan segurs és de com s'ho prendrà la Telefònica!

EL PROGRAMA DE LES FESTES DE NADAL I SANT ANTONI

Enguany la Casa de la Vila ens ha fet arribar també el programa dels actes que es celebraran al nostre poble durant aquestes festes i fins a Sant Antoni. El dibuix de la portada és del nin Miquel Company i Vives de 5 anys.

L'EXPOSICIÓ A LA CAPELLA FONDA

Si altres anys les exposicions nadalenques a la Capella Fonda havien arribat a nivells altíssims de qualitat, enguany la cosa no ha anat tan florida. L'exposició de cadires no ha resultat tan espectacular com anys anteriors, a pesar d'alguns exemplars realment curiosos, com la cadira de malalt amb un forat per fer les feines i tot. Amb una mica més de col laboració es pot seguir mostrant el ric patrimoni de Maria al més alt nivell.

VISITA A LA DEPURADORA

El passat 18 de desembre els nins i nines de tercer i quart de primària anaren de visita a la depuradora de Maria. El dia era gris i amenaçava amb ploure, pluja que feu acte de presència durant el recorregut. Varen ser rebuts per l'encarregat en Mateu Montamarta i tècnics que donaren tota classe d'explicacions sobre el reciclatge de l'aigua bruta i l'ús que se'n fa, així com també els van mostrar les distintes dependències. La darrera va ser el sistema de llacunatge, abans l'aigua anava a parar al torrent una vegada depurada, ara va a una llacuna i es va filtrant o evaporant. Té una capacitat per depurar uns 2.000 metres cúbics diaris, però només tenen una mitjana de 200 metres cúbics per dia. Els van dir que és una de les millors de Mallorca i que els polítics s'hi havien mirat i lluit.

FESTA DE NADAL A L'ESCOLA

El passat dilluns, dia 22 de desembre a les 4 h. de l'horabaixa tingué lloc a l'escola de baix la festa de Nadal que com cada any comptà amb la xocolatada que fa l'APA i els villancecs cantats pels alumnes dels distints nivells. Enguany hi va haver una innovació i fou que també comptà amb la participació dels mestres cantant un villancec. Esperam que això no acabi aquí i que l'any qui ve hi entrin els pares cantant-ne algun també.

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT:

Madò Visitación Yegles López que morí el passat dia 17 de desembre a l'edat de 64 anys. Vivía al carrer Villalonga, número 24.

Madò Antònia Ferriol Ferriol que morí el passat dia 18 de desembre a l'edat de 93 anys. Vivía al carrer de Sa Raval, número 163.

Que descansin en pau.

BENVINGUTS:

Na Catalina Gelabert Serra, va néixer el passat dia 4 de desembre. És filla de n'Antoni Gelabert Reus i na Maria Serra Miquel. El seu domicili és carrer de Sa Raval, 164

En Miquel Ferriol Ramis va néixer el passat dia 12 de desembre. Viu al carrer Juníper Serra, 1 i és fill d'en Miquel Ferriol Negre i na Catalina Ramis Oliver,

Enhorabona als seus pares i demás família.

JA L'HAN FETA:

En Miquel Fernández Bennàssar i na Margalida Bergas Barceló es varen casar el passat dia 13 de desembre a l'església parroquial de Maria de la Salut.

L'amo en Guillem Pira Carbonell i madò Margalida Estarellas Bergas celebraren les seves Noces d'Or el passat dia 21 de desembre a l'església parroquial de Maria de la Salut.

Que el vostre amor no acabi mai.

TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT	525002
FAX	525194
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)	525594
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax)	525083
ESCOLA DE BAIX	525252
LOCAL TERCERA EDAT	525564
PARRÒQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	880077
BOMBERS	085
HOSPITAL MANACOR Informació	847000
Urgències	847060
Cita Prèvia	847100

AMBULATORI D'INCA	502850
URGÈNCIES A TOTA L'ILLA061
SON DURETA (Centraleta)	175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)	502850
AMBULÀNCIES	200362
RECAPTACIÓ TRIBUTS CAIB (Inca)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA(Inca)	505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dimarts, dijous i divendres: de 18 a 20 hores.

Dimecres: de 17 a 20 hores.

Dissabtes: de 10 a 13 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Sortides Maria: 7'30 i 15 hores.

Sortides Palma: 13 i 19 hores.

LÍNIA INCA-MANACOR:

Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.

Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU:
Carrer Ponent, número 3.

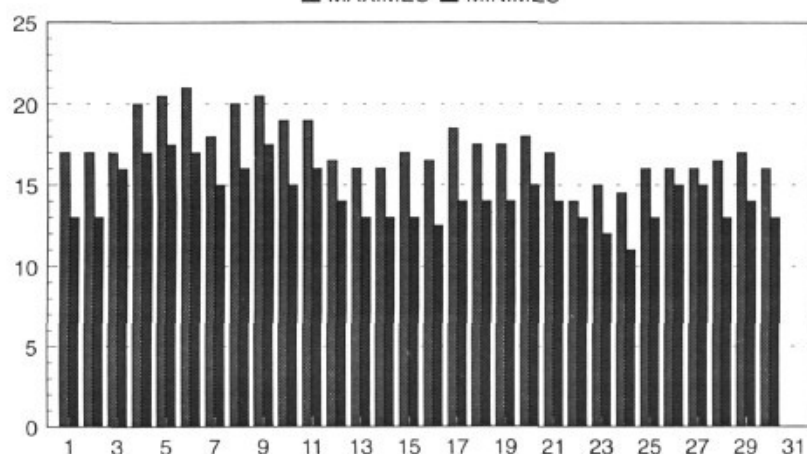
- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 hores al**855043**

- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al**520292**

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al**236624**

El temps

■ MAXIMES ■ MINIMES

PLUVIOMETRIA

Dia 3	5 l.	Temperatura Màxima
Dia 6	3 l.	20'5 ° C (Dies 5 i 9)
Dia 11	9 l.	Temperatura Mínima
Dia 18	1'5 l.	11 ° C (Dia 24)
Dia 21	2 l.	Temperatura Mitjana
Dia 22	39 l.	15'8 ° C
Dia 26	15 l.	Mitjana Màximes
Dia 27	4 l.	17'4 ° C
Dia 28	4 l.	Mitjana Mínimes
		14'3 ° C

TOTAL: 82'5
LITRES

De Viatge, amb *Viatges Martel*

Viatges Martel sortejarà un viatge per a dues persones, entre totes les fotografies recents de viatges publicades a Fent Carrerany al llarg del 1998.

El sorteig de les fotografies dels viatges publicades al llarg de l'any 1997, se celebrarà el proper dia 24 de gener al llarg del sopar que farem després de l'assemblea, serà a les 10 del vespre a Ca'n Gaspar, hi estau tots convidats.

El guanyador o la guanyadora podrà triar passar un cap de setmana a Madrid o Barcelona.

Durant aquest any que encetam, seguirem amb el concurs i en acabar tornarem a rifar un viatge.

Sort a tots els que heu participat i ja ho sabeu, durant el 1998 continua el concurs.

ESTADA AL CAMP D'APRENETATGE D'ORIENT

1.- VIATGE A ORIENT

A les nou i mitja vàrem partir cap a Orient amb cotxes. Ens acompanyaren en Magí i les mares de: na Catalina Marquet, en Biel Pons, en Jaume Morro, na Magdalena Massanet i na Catalina Ginard

Vàrem passar per Sineu, Inca i Bunyola. De Bunyola a Orient la carretera és molt estreta i amb moltes voltes.

Quan vàrem arribar deixàrem les maletes. La monitora ens va dir: "Aquesta casa fa poc que l'han reformada, està neta i, per favor, deixau-la així com està. Després la monitora ens va mostrar l'habitació a les nines i després als nins. Ens varen dir que féssim els llits. Ens vàrem sentir molt bé.

Catalina Bergas, 6è curs.

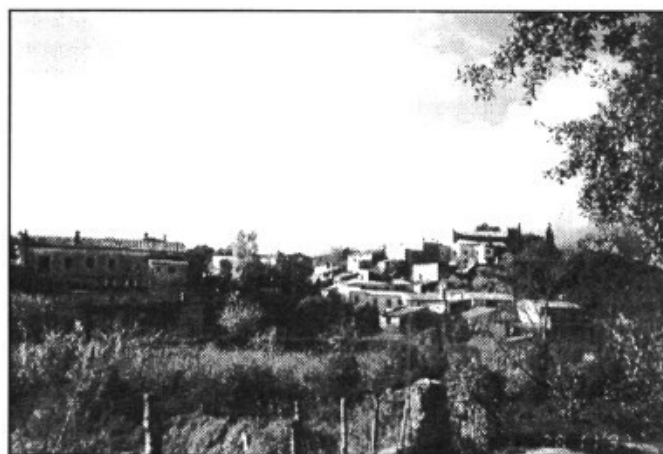
2.- L'EXCURSIÓ DEL PRIMER DIA

Quan vàrem arribar a Orient, el cap de una estona, berenàrem i ens vàrem anar al Freu. Vam pujar a dalt de tot, al pas de s'Estaló (550 m). Després vam baixar per un altre lloc. Vam passar per un camí que hi havia moltes pedres. Ens vàrem aturar a dinar devora un forn de calç. Després visitàrem el salt del Freu i d'allà tornàrem a Orient per la carretera.

Magdalena Massanet, 5è curs.

El pas de s'Estaló

Vista general de la localitat d'Orient

3.- OBSERVACIÓ DE PLANTES I ANIMALS

Quan pujàvem al Freu, vam veure de plantes: cirerers, tarongers, xipresos, alzines, bolets, pins, pomeres, etc.

Francisca Castelló, 6è curs.

Una macrolepiota procera envoltada d'al-lots

4.- LA SERRA DE TRAMUNTANA

Vam anar a fer una volta ben llarga per una de les muntanyes de la Serra de Tramuntana. El paisatge de la muntanya era sobretot d'alzines però també hi havia pins.

A cada tros hi havia bolets. N'hi havia de verinosos. Vam haver de passar per damunt les pedres dels torrentets (n'hi va haver mes d'un que hi va ficar el peu a dins) Quan vam arribar dalt de la muntanya vam veure un grup d'ocells però no vam arribar a saber de quina classe es tractava. Durant quasi tot el camí va ploure. La vall d'Orient es troba entre El Castell d'Alaró i el puig d'Alcadena. Nosaltres estàvem allotjats allà on antes era l'escola.

Catalina Ginard, 6è curs.

5.- LA PLOGUDA

Casi tota l'excursió va ploure. L'excursió era al Freu. Quan tornàrem per la carretera era quan plovia més fort. Quan arribàrem duem les caçadores i els "xubasqueros" ben banyats i ens dutxàrem.

Miquel Tòfol Genovart, 5è curs.

6.- ACTIVITATS HUMANES DINS EL BOSC

Quan vam anar a l'excursió vam observar que hi havia: sitges, forn de calç, forn de pa, barraques, i un coll.

Les sitges servien per fer carbó, i les feien els homes d'altre temps.

El forn de calç servia per fer calç i després vendre-la.

Alumnes i mestres dins el forn de calç

El forn de pa servia per coure el pa que menjaven els homes que feien les sitges.

Les barraques servien per viure els carboners que havien de guardar la sitja.

El coll actualment encara s'utilitza i serveix per a caçar tords i altres ocells amb filats.

Mateu Mestre, 6è curs.

7.- ELS CULTIUS

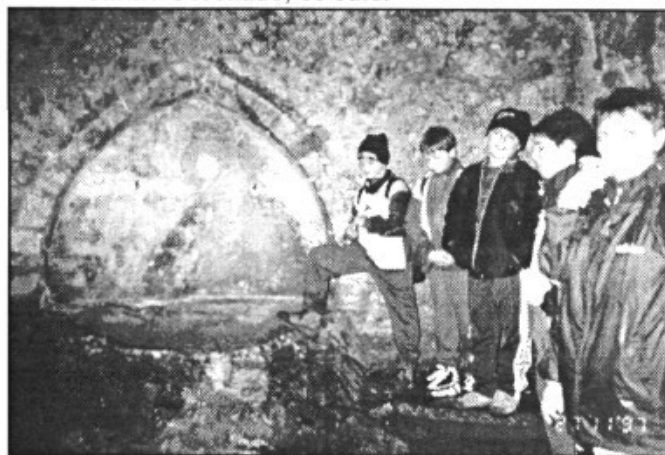
Allà hi havia moltes plantes. Hi havia pomeres també cirerers, també molta herba i esclatasangs, blaves etc. Era tot molt bonic i m'agradava molt tot. Vàrem anar per la muntanya i vàrem veure moltes coses

Joana Maria Martorell, 5è curs.

8.- ES FREU

Vàrem arribar al Freu, vàrem sentir aigua caure, vàrem seguir caminant i vàrem veure una cascada que baixava amb molta pressió pel torrent. Hi havia una canaleta la qual antigament anava a un molí d'aigua, l'aigua el feia funcionar i quan es posava en marxa molia el blat i es feia farina. Després alguns travessaren el torrent, però jo i un parell més no el vàrem voler travessar. De tornada travessàrem per un altre lloc del torrent i alguns ficàrem el peu a l'aigua i ens anàrem amb els peus remulls.

Carme Coronado, 6è curs.

Interior del molí d'aigua des Freu

9.- LA CASA

Quan vam arribar vam anar al carrer de la Creu i vam entrar a la casa. Allà hi havia la monitora que ens va ensenyar els dormitoris. Vam posar els sacs de dormir a damunt els llits. Al cap de deu minuts ens vam anar a fer la passejada. Quan vam arribar, a les quatre i mitja, vam anar a dutxar-nos, fins a les cinc i mitja. La casa era molt acollidora però tenia un defecte: els banys dels nins i de les nines feien molta olor. El demés estava bé. Havíem de fer les feines de casa.

Hi havia tres banys, una cuina, un traster, una sala menjador, una xemeneia i tres dormitoris.

Francisca Perelló, 5è curs.

10.- LES DUTXES

Les dutxes eren molt petites. Només n'hi havia quatre. Hi havia una finestra cap al bany de les nines. Nosaltres les miràvem, i elles ens mostraven les bragues. També hi havia dos rentamans i dos vàters per fer les necessitats. Els nins, quan ens dutxàvem, estava tot el bany ple de roba i d'al·lots. Les dutxes quasi quasi no tiraven aigua. I per anar a dutxar-nos havíem de dur una bossa per posar la roba bruta i una muda i sabates per canviar-nos. Després de dutxar-nos en Pep se'n va anar el primer i es va deixar la tovallola, les sabates i el xampú al bany. Els dos vàters per fer les necessitats eren molt petits. Quan tots vam sortir del bany varen quedar dues tovalloles i les coses d'en Pep.

Joan Garau, 6è curs.

11.- EL POBLE D'ORIENT

El poble d'Orient és petit. Només hi ha cinc carrers i vint cases. Ja que és tan petit, tot ha d'estar molt agrupat. Com per exemple, la parròquia està aferrada al cementeri i la plaça aferrada a la parròquia. Així i tot té tres restaurants i un hostel.

Encara que sigui petit, el poble té coses molt boniques, com les catarates, les quals són molt altes, tan altes, diria jo, que n'hi ha al menys una que d'altura fa uns cinc o sis metres.

Francisca Maria Font, 5è curs.

12.- LES FEINES DE LA CASA

Els qui feien les feines de casa érem nosaltres, els nins i les nines. Però les feines les fèiem en grups. Vàrem repartir els 23 alumnes que hi havia en 4 grups, a cada grup hi havia un mestre que feia d'encarregat del grup. Els grups a cada menjada s'anaven turnant. Les feines que hi havia que fer són aquestes: posar taula i servir, llevar taula i agranar el menjador, escurar i eixugar, agranar i fregar les habitacions i els banys. Però hi havia gent com per exemple en Mateu, en Miquel Martínez i en Pep que en lloc de fer feina s'asseien en algun lloc i deixaven que nosaltres la féssim.

Catalina Agnès Munar, 6è curs.

Posant taula a la sala menjador

13.- EL PASSEIG NOCTURN

Anàrem a fer una volta pel poble i també pel cementeri. En Magí va córrer i tots també correguérem. Ens vàrem anar a veure les estrelles. Hi havia núvols i estrelles i també veiérem passar un avió. Seguïrem per avall i provàrem de veure ocells amb les piles enceses. No en vàrem veure cap però sí veiérem com passava aigua pel torrent i, després, tornàrem cap a casa.

Miquel Àngel Torelló, 5è curs

14.- EL DORMIR... O NO DORMIR

Després d'haver fet l'excursió nocturna vàrem anar a dormir. Els nins quasi no vàrem dormir i cada punt ens canviàvem de lloc. Nosaltres ens contàvem coses i en Pep

Escollant les explicacions de na Bàrbara, en una sitja

deia: "¡Es una noche de lluvia! ¡Se abre una tumba! ¡Hay un muerto! Pep, duu'm s'orinal que tenc pixera!" En Miquel Martínez també en contava.

Les nines pegaven bots damunt els llits i algunes jugaven a "bes, atreviment, veritat". Les nines de sisè es canviaven de llits i a la 1 en Magí i va anar a dir-los que s'havien de dormir i seguien jugant.

Els mestres vetlaren a baix i en Miquel Tòfol es va dormir tot d'una. En Miquel Àngel se'n va anar a dormir, perquè en Magí el se'n va dur, al dormitori dels mestres de les 2 fins a les 8.

Francesc Quetglas, 5è curs.

15.- EL DESPERTAR

En Magí va venir a despertar-nos devers les vuit i quart. Hi havia en Miquel Martínez, en Miquel Garau, jo, en Joan Garau, en Mateu, en Jaume, en Xisco i en Pep que dormíem. Després ens varen donar deu minuts per desvestir-nos i vestir-nos.

Gabriel Pons, 5è curs.

16.- ELS MONITORS

El primer dia tenguérem una monitora i el seu nom era Bàrbara, era una mica rabiosa però si ens portàvem bé ens tractava bé. Duia els cabells curts i era castanya. El segon dia vam tenir un monitor una mica sèrio, tenia uns quaranta cinc anys i per llegir es posava unes ulleres i pareixia un home vell no ens deixava xerrar, sempre volia xerrar ell. El seu nom era Joan i tenia els cabells negres.

Miquel Garau, 6è curs.

17.- ELS MESTRES

Ens vàrem anar amb cotxes cap a Orient. Quan vàrem arribar els mestres ens varen dir que anàssim cap a les habitacions i ells estaven a l'habitació del mig. Després els mestres xerraven i prenién el cafè i berenaven junts.

Aquest eren en Magí, na Joana Maria, na Martina i en Feliu.

Francisca Clara Pastor, 6è curs

18.- EL JOC DE DESCOBERTA

El joc de descoberta el vam fer a Orient. Ens daven un foli i quan acabàvem d'omplir-lo ens en donaven un altre. Havíem d'anar allà on ens posava el mapa. No trobàvem Cals Reis. Vàrem cridar un motorista, es va aturar i no ho va saber. En va passar un altre, el vàrem fer aturar i tampoc ho va saber.

Jaume Morro, 5è curs.

19.- LA POSADA EN COMÚ

Hi havia moltes fitxes i per això vàrem fer-les d'una en una. La vàrem fer el segon dia. Però va ser divertit que les féssim per grups. Vàrem recórrer tot el poble a d'alt i a baix. Tot sols amb el mapa i els companys. Vàrem veure animals mentres fèiem el joc. També hi havia grups que feien trampes perquè demanaven a la gent del poble. Vam començar damunt les 10 i vam acabar a les 12.

Miquel Gual, 5è curs

Un moment de la posada en comú

20.- ELS JOCS

Hi havia molts de jocs. Per exemple: conecta 4, la oca, parxís, etc. Els nins i les nines agafaven el joc que volien. Hi havia nins que no jugaven sinó que miraven jugar o parlaven. Quasi tots els jocs eren conecta 4 i s'hi juguen dues persones, la oca hi juguen quatre persones o cinc, a parxís també quatre o cinc persones. Els jocs eren molt divertits per això quasi tota la gent hi jugava. Tots els jocs eren de taula. Els mestres no jugaven sinó que parlaven.

Margalida Torelló, 6è curs

21.- EL TEMPS LLIURE

A Orient ens donaven un temps lliure per fer el que volguéssim. N'hi havia que jugaven i també d'altres que anaven a passejar. Hi havia molts de jocs com per exemple la Oca, Parxís, Pictionary, Conecta 4, etc.

Els que anaven a passejar no podien fer la volta molt grossa perquè el poble era petit.

Catalina Marquet, 5è curs.

En Jaume i en Miquel Àngel molt atents al que fan

22.- MENGEM, MENGEM!

El primer dia vàrem sopar de puré de verdures que no era gens bo i de segon, hamburgueses arrebossades amb patates que eren fades i una taronja. El segon dia vàrem berenar d'un tassó de llet amb galletes i un panet amb mantega i melmelada. Per dinar vàrem menjar macarrons i després croquetes amb patates que també eren fades i després una poma.

Miquel Martínez, 6è curs.

23.- CAP A CASA

La tornada va ser molt divertida. Vàrem anar a agafar les motxilles. Quan esperàvem las mares que venguessin, érem a defora i ens van fer pujar a dalt perquè estava desordenat. Ho vàrem ordenar i vàrem baixar i ens vàrem posar dins els cotxes que ens acompanyàvem que són: mare Catalina Bergas, mare Miquel Gual, mare Francisca Font, mare Francisca Perelló, mare Catalina Marquet, etc. vàrem anar cap als cotxes i vàrem anar per Alaró, Consell, per l'autopista fins a Inca i cap al poble.

Josep Vanrell, 6è curs.

POESIA:

Amb els mestres
a Orient anàrem
per les muntanyes
molt ens passejàrem
per pujar dalt d'elles
molt ens banyàrem.

Francisca Maria Font, 5è curs

POESIA

Orient és un poblet
en mig d'unes muntanyes
se pareix a un batlemt
amb poques cases habitades.

Catalina Marquet, 5è curs.

Va de Contes...

En Lluc Matas, col·laborador habitual d'aquesta revista, a part de poesia, també escriu prosa, va començar amb els contes i a hores d'ara està treballant en una novel·la. Aquí en teniu un dels seus nombrosos contes i en pròxims números vos n'ofereirem més.

INCOMUNICACIÓ

Els eren un matrimoni feliç, igualment que molts d'altres: ell feia feina a un banc i ella era mestressa de casa; ell, en arribar a casa mentre ella mirava com sempre la televisió, es posava a jugar concentrat amb l'ordinador. El tractament era correcte formalment, però, a excepció del primer any de casats, l'un es comunicava amb l'ordinador i l'altra amb la tele encara que no poguessin dormir

amb ells. En el deure conjugal ell retia homenatge a na Claudia Shiffer, i ella simulava amb gemecs que els polsos s'acceleraven. No volien al·lots perquè tenir-los suposaria una clara pèrdua d'independència. Bastava tenir la roba neta i el sopar i dinar fets cada dia. Afegir-hi més coses, a aquests principis tan pragmàtics, era pur romanticisme que entrava en contradicció amb les bases encomanades per la tele i l'ordinador.

La comunicació era únicament de gemecs simulats al llit i de "em passes el pa, per favor" a la taula. Res hi havia a contar quan els dies eren tots idèntics. Només una cosa seria inevitable al cap de dos anys més: la separació per "incompatibilitat de caràcters". L'ordinador, la tele i la llei del temps dictarien aquesta irrevocable sentència.

Lluc Matas

Record als mariers i marieres que varen emigrar

Aquestes persones que hi ha a la fotografia, són fills de mariandos que varen morir a l'Argentina. La de l'esquerra és na Catalina i l'home és en Pau Rojo Mas que està aferrat a la seva esposa Mary. En Pau és fill de na Jerònia Quetglas Ximenis, són cosins meus i els vull dedicar un record d'amor i esperança, que el meu pensament sempre està amb ells.

Des d'aquesta revista de Maria de la Salut, Fent Carrerany, els vull donar les gràcies per aquesta fotografia que m'han enviada com a record de família, d'amistat i amor que encara tenen pel poble dels seus pares, els quals emigraren a Argentina per treballar i tornar algun dia a Maria, cosa que ja mai no feren.

Aprofit aquestes pàgines per enviar una oració a tots el mariers que han mort a Argentina, que m'esperin al cel.

Una abraçada del vostre cosí germà que sempre vos estimarà, Miquel Rosselló i Quetglas.

Imatges de la festa de Nadal a l'escola

Encalentint la gran olla de xocolata, tots hi posaren les mans, els pares i els fills.

Els més petits recitaren uns poemes de Nadal

Els alumnes de primer i segon curs mentre entonaven unes cançons nadalenques

Aquests són els mestres

Els professors i les professores també cantaren unes cançons, però per separat, aquí teniu les dones.

Els de tercer i quart també ho provaren, i ho feren molt bé

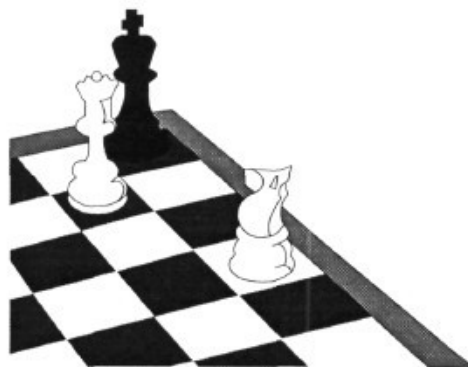
CARRERANY ESPORTIU

TRUCANT LES BAULES DEL PARADÍS

Com eixuta sorra se'ns han escapolit d'entre les mans els darrers grans de l'any del vint aniversari de la fundació del Club d'Escacs Maria de la Salut. Fullejant les polsegoses pàgines escaquistes dels vint anys darrers gosam a fer un grosser recompte a mode d'inventari. Des del llunyà 9 d'Octubre de 1977 s'han disputat dins el tauler quimèric de Maria de la Salut unes sis mil partides (centenar amunt, centenar avall) de caràcter oficial (sota l'organització de la Federació Balear, del Club d'Escacs, amics dels escacs, C. I. M., ...). Sis mil partides que si es disputassin simultàniament amb sis mil taulers, un aferrat a l'altre, ocuparien l'extensió aproximada d'uns mil metres quadrats. És impossible recomptar, ni tan sols suposar, les partides amistoses a cafès, club, ... sols les disputades entre En Miquel Ferriol i En Tià Darder deuen superar el parell de milers. Dir sis mil és com no dir res. Tot just al Campionat Individual de Mallorca celebrat al darrer trimestre de 1993 se'n disputaren unes 1700. En aquestes sis mil partides han desfilar unes 192.000 peces (miler amunt, miler avall) quantitat com la meitat d'habitants de Palma, meitat de blanques, meitat de negres aproximadament (no hem fet recompte de les possibles coronacions de nous convidats). La meitat d'elles pertanyen a la casta plebea, és a dir, uns 96.000 peons, que ni els exèrcits de Temujin o Napoleó. Una octava part correspon a les torres, unes 24.000, unes vegades edificades de castells, d'altres de molins, d'altres de torres de carrabiners. Una altra tant d'alfils, unes vegades abillats de bisbes o cardenals, altres de frares, monges o capellans. Els ases, cavalls, egües i someres també arriben a aquesta xifra. Exactament no en sabem quants de quins, però com els ases solen pul·lular molt segurament superin als altres equins en nombre. Els reis arriben a 12.000, i les dames superen esquifidament aquesta xifra gràcies a les, quasi sempre, victorioses coronacions. Que entre tanta corona dispersa, no ens estranya la rosa estimació per la monarquia. No s'han passejat 192.000 peces distintes. Més d'una s'haurà reencarnat més d'un miler de vegades, unes poques hauran tingut una vida exigua com els homes. Qui sap si alguna haurà descobert la immortalitat i no hagi estat capturada cap vegada. I quantes vegades haurà pertangut al bàndol victoriós? Només el saben elles i, per ventura, Caissa.

Campionat de Mallorca Individual

Després de l'èxit aconseguit en el XVII Torneig d'Estiu i en la presentació del llibre "Maria de la Salut. Vint Anys del Club d'Escacs", els nostres dos incombustibles escaquistes s'escrigueren al Campionat

Individual de Mallorca, obtenint una desigual actuació. Campionat celebrat en els recintes de I. E. S. Josep Sureda i Blanes de Son Gotleu de Palma. Ens congratula poder afirmar que la magnífica organització de Maria'93 s'ha superat, malgrat l'enrarit ambient regnant després de la moció de censura presentada per membres de la Delegació de Mallorca a la Federació Balear d'Escacs, amb aquest cronista com a primer sotassignant.

Decebedora actuació de Monserrate Munar dins la nova tercera categoria. Partint com quart del ranking inicial, assolí una pobra quarantena posició final de 95 escaquistes. Jugador de contrastada capacitat per a defensar-se dignament dins la categoria d'argent.

Destacada actuació de Jeroni Bergas dins la màxima categoria, la jungla de la Preferent., passejant-se tot el torneig pels encontorns del paradís. A la darrera ronda tenia possibilitats d'acabar tercer, classificant-se pel Campionat de Balears. Una clara derrota el relegà a la dècima plaça. Només poder gaudir de la contemplació dels jardins paradisiacs. Essent el 33è. del ranking inicial de 47 inscrits, en el Campionat de Mallorca més fort que es recorda, cal qualificar la classificació com a magnífica. Enrere quedaven els moments agònics d'Andratx 96.

A la Primera Ronda, en negres derrota a A. Romero (Campió de Mallorca el 1978); un jugador vingut a menys que en l'anàlisi fa pensar que ha perdut l'objectivitat. És derrotat a la segona ronda en blanques per J. R. Galiana (Campió l'any 91), per segon any consecutiu, "atraca" al nostre jugador, que disposa de grans possibilitats de guanyar durant la partida i unes fàcils taules al final. El proper any farem que el registrin. Victòria en negres a la tercera aprofitant els problemes de temps de J. L. Segura (tercer l'any 95). Amb un aparent brillant sacrifici que l'anàlisi posterior demostren erronis. No hi ha com aprendre del mestre Galiana. Brillant victòria en blanques a la quarta partida davant A. Schehk, campió del XIV i XV Torneig Obert. Ràpida derrota a la quinta amb les peces negres davant J. L. García (32è. del ranking i revelació del campionat). En una posició que Fritz 4 considera favorable al negre, a la jugada 14 entrega peça amb

un lapsus mental típic inclòs entre escaquistes d'élite (jugar la segona jugada en una variant en comptes de la primera). A la sexta una nova brillant victòria en blanques davant A. Sanabria (excampió d'Albacete). A la setena toca repetir blanques, que segellen una fantàstica victòria davant Tomàs Serra (campió els anys 80, 83 i 92). Finalitzant amb una clara derrota amb negres davant P. Barceló (campió l'any 86). Fallen els preparatius casolans per a l'obertura. En les preses s'oblida d'analitzar la línia principal de la variant escollida. Autoavaluació final: Joc intractable en blanques (tret de la petita relliscada de la segona ronda) i deficient repertori en les peces negres amb la necessitat de millorar si s'aspira a cotes més altes i poder traspasar el llindar del paradís que separa els humils escaquistes dels altius campions. Benaventurats els humils perquè per ells seran les cendres de la glòria dels herois.

CLASSIFICACIO FINAL PREFERENT

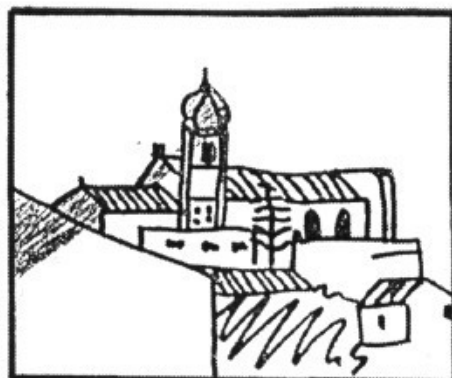
1.	ALEJANDRO MARTINEZ	6'5
2.	Lester Tattersall	6'5
3.	Guillem Sabater	6
4.	Joan R. Galiana	6
5.	Pedro Barceló	6
6.	J.L. García Abrante	5'5
7.	Pedro Mascaró	5'5
8.	Cosme Brull	5
9.	Antoni Pont	5
10.	JERONI BERGAS	5

Selecció de partides:

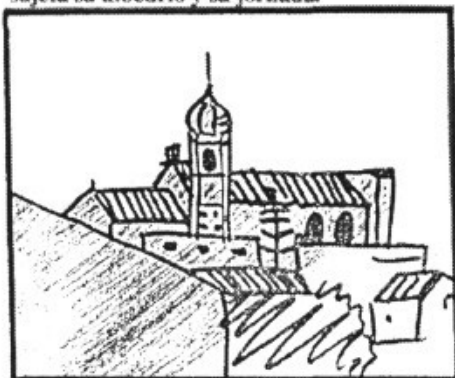
Monserate Munar - Sebastià Martín : 1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Ac4, Cf6 4. d3, Ac5 5. Cc3, 0-0 6. a3, d6 7. Ag5, h6 8. Ah4, Ag4 9. h3, Ah5 10. g4, Ag6 11. Cd5, Ad4 12. c3, Ac5 13. Dd2, h5 14. Axf6, gxf6 15. gxh5, Axf5 16. Dh6, Ag6 17. Ch4, Cb8 18. Cxg6, fxg6 19. Cxf6 ++ (1-0).

Jeroni Bergas - Tomàs Serra: 1. e4, e5 2. Cf3, Cc6 3. Ab5, a6 4. Axc6, dxc6 5. 0-0, Dd6 6. Ca3, Ae6 7. Cg5, 0-0 8. d3, Cf6 9. De1, Cd7 10. Cxe6, Dxe6 11. Cc4, f6 12. Ae3, h5 13. a4, h4 14. b4, h3 15. g3, c5 16. b5, Cb8 17. Db1, g6 18. Db3, f5 19. a5, Df6 20. Tab1, f4 21. Ad2, Cd7 22. Ac3, Th5 23. bxa6, Dxa6 24. Tb2, Ad6 25. Tfb1, fxg3 26. fxg3, Cb8 27. Dxb7+, Dxb7 28. Txb7, Cc6 29. a6, Cb4 30. Axb4, cxb4 31. Ca5, Rd7 32. Cb3, Ta8 33. Ta1, Thh8 34. Rf2, Rc6 35. Ca5+, Rd7 36. Cc4, Ac5+ 37. Re2, Ad4 38. Ta5, Thf8 39. Cxe5+, Axe5 40. Txe5, Txa6 41. Tc5, Tc8 42. Txb4, Ta1 43. e5, Th1 44. Th4, Txb2+ 45. Rf3, Th1 46. Rg4, h2 47. Rf3, Tf8+ 48. Rg2, Thf1 49. Rxh2, g5 50. Th7+, Re6 51. Th6+, Re7 52. Tf6, Th8+ 53. Rg2, Te1 54. Txc7+, Rd8 55. Tc5, Thh1 56. Td6+, Re7 57. Tc7+, Re8 58. Ta6, Rd8 59. Tg7, Thg1+ 60. Rf3, Tef1+ 61. Rg4, Tf4+ 62. Rxg5, Tg3+ 63. Rxf4 (1-0).

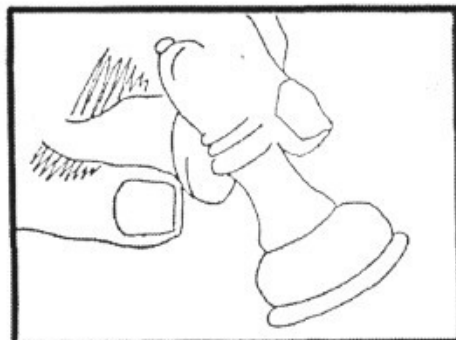
Tenue rey, sesgo alfil, encarnizada
reina, torre directa y peón ladino
sobre lo blanco y negro del camino
buscan y libran su batalla armada.

No saben que la mano señalada
del jugador gobierna su destino,
no saben que un rigor adamantino
sujeta su albedrío y su jornada.

También el jugador es prisionero
(la sentencia es de Omar) de otro tablero
de negras noches y blancos días.

Dios mueve al jugador y éste, la pieza.
¿ Qué dios detrás de Dios la trama empieza
de polvo y tiempo y sueño y agonía ?

Jorge Luis Borges.

Jeroni Bergas/Desembre, 1997.

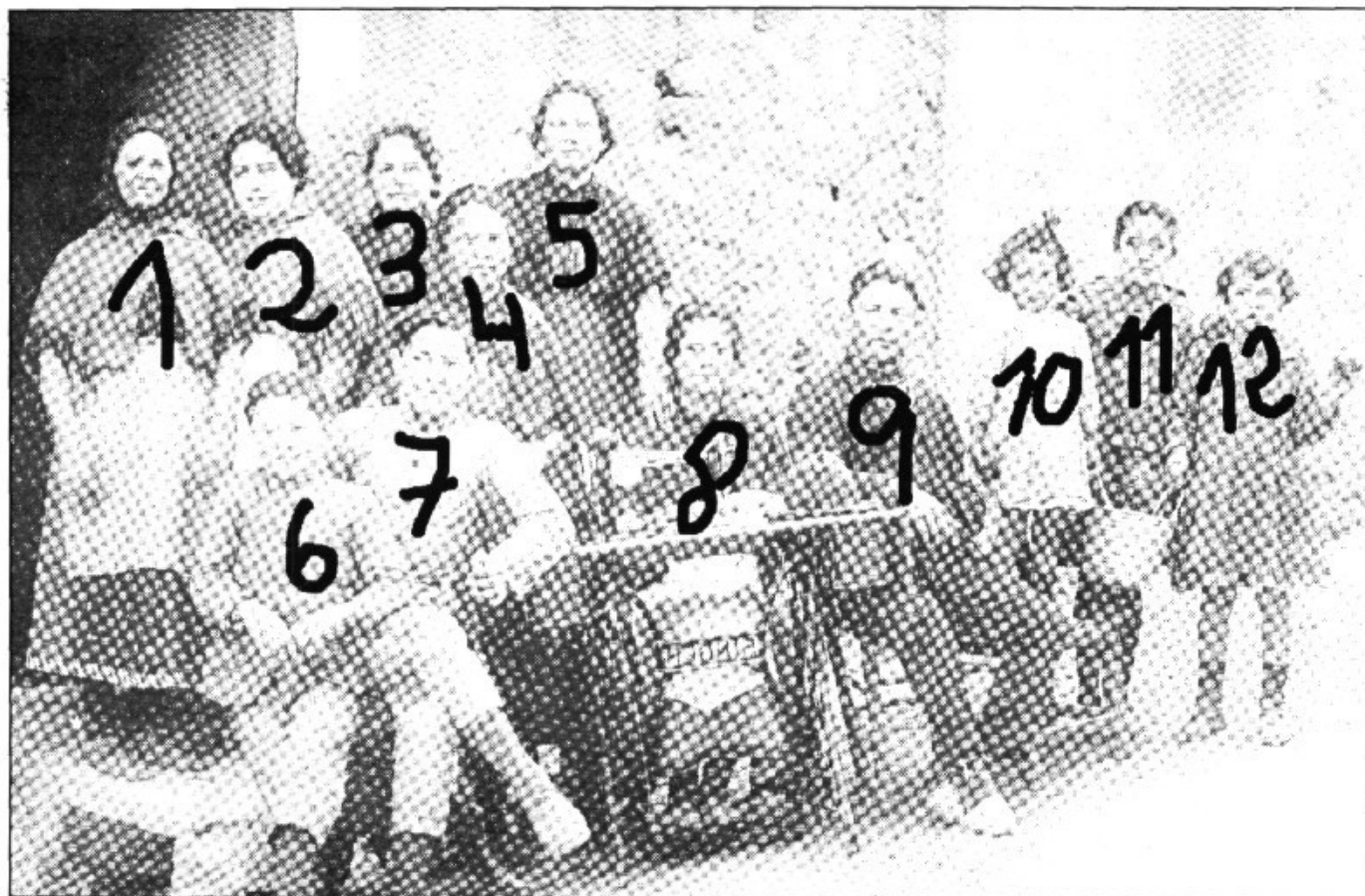
ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL FENT CARRERANY

Es convoca a tots els socis i sòcies de l'Associació Cultural *Fent Carrerany* a l'Assemblea General Ordinària que tindrà lloc el proper dia **24 de gener a les 19'30 en primera convocatòria i a les 20'00 en segona convocatòria**, a Ca'n Gaspar, Plaça de l'església.

ORDRE DEL DIA:

- 1.-Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.
- 2.-Informe de tresoreria any 1997.
- 3.-Informe d'activitats realitzades durant l'any 1997.
- 4.-Proposta d'activitats per a l'any 1998.
- 5.-Previsió econòmica per a l'any 1998.
- 6.-Precs i preguntes.

ACABADA L'ASSEMBLEA, HI HAURÀ SOPAR I FESTA PER A TOTHOM, DESPRÉS DEL SOPAR FAREM EL SORTEIG DEL VIATGE. HI ESTEIS TOTS CONVIDATS

AQUESTS SÓN ELS PERSONATGES QUE APAREIXEN AL CALENDARI D'ENGUANY

La fotografia està feta al carrer de l'Església, davant ca Sa Llaunera

- 1.- Madò Bernardina, "vella"
- 2.- Catalina Carbonell Perelló
- 3.- Jerònia Martí, vella de Can Morei
- 4.- Mare de na Monserrada
- 5.- Madò Llampinera "rumba"
- 6.- Fill de madò Bernardina

- 7.- Fill de madò Bernardina
- 8.- Bernardina d'en Guillemet
- 9.- L'amo en Pep Saig
- 10.- Sense identificar
- 11.- Joan Carbonell Perelló
- 12.- Bel de Can Tauler